

(ලකුණු 04)

(අ) මෙම තොරතුරු යෝග්‍ය රූප සටහනක් ඇඳුණින් දක්වන්න.

(ආ) ඉල්ලුම අඩු වීමට පෙර වෙළඳපල සමතුලිතයේදී අර්තාපල් සඳහා වූ මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)

(ඈ) අර්තාපල් වලට ඇති ඉල්ලුම් නම්‍ය ද? අනම්‍ය ද? හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 02)

IV. භාණ්ඩයක ඉල්ලුම් නම්‍යතා ප්‍රභේදයන් ගණනය කිරීමේ ප්‍රායෝගික වැදගත්කම් කවරේද? (ලකුණු 06)

03.

I. වෙළඳපල ආර්ථිකයට රජය මැදිහත් වන ආකාර 4 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 02)

II. "වෙළඳපල යාන්ත්‍රණයේ ක්‍රියාකාරිත්වයට රජයේ මැදිහත් වීම නිසා ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාවයට හා සමාජ ශ්‍රී සාධනයට බලපෑම් ඇති වේ." පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)

III. පහත දැක්වෙන්නේ එක්තරා තරගකාරී වෙළඳපලක අලෙවි වන භාණ්ඩයක ඉල්ලුම් හා සැපයුම් ශ්‍රිතයන්ය.

$Q_d = 100 - 2P$ → ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය

$Q_s = -20 + 3P$ → සැපයුම් ශ්‍රිතය

(අ) රජය විසින් මෙම භාණ්ඩය අලෙවි කළ හැකි උපරිම මිල රු: 20/= ක් ලෙස නියම කළේ නම් උපරිම කළු කඩ මිල කොපමණ වෙද? (ලකුණු 04)

(ආ) උපරිම මිල නියම කිරීම වෙනුවට අලෙවිය අපේක්ෂා කිරීමේදී සඳහා රජය මෙම භාණ්ඩය මත රු: 5.00ක භාණ්ඩ බද්දක් පැනවුවහොත් රජයේ බදු ආදායම සහ අයි බදු බර ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04)

IV. ප්‍රාථමික භාණ්ඩ වල මිල ස්ථායීකරණය හා ගොවිතේ ආදායම් ස්ථාවරත්වයට ගෙන ඒම සඳහා රජය භාවිතා කරන උපක්‍රම කවරේද? (ලකුණු 05)

04.

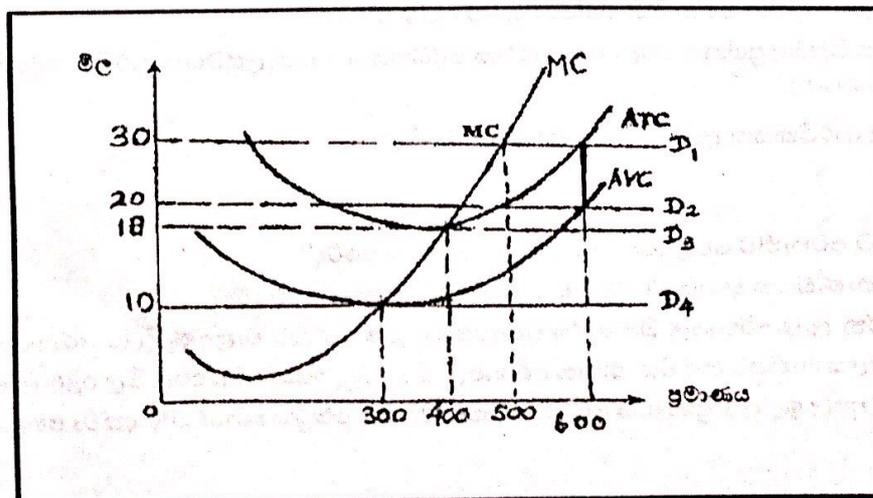
I. ආර්ථික ලාභය හා ප්‍රාමාණික ලාභය අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 04)

II. සාමාන්‍ය හා ආන්තික ඵලදා වක්‍ර සාමාන්‍ය පිරිවැය හා ආන්තික පිරිවැය වක්‍ර අතර පවත්නා සම්බන්ධතාවය රූප සටහනක් මගින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

III. පරිමාණානුකූල ඵල තත්වයන් හා දිගුකාලීන සාමාන්‍ය පිරිවැය වක්‍රයක් අතර ඇති සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

IV. පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක කෙටිකාලීන සැපයුම් වක්‍රය සහ එම කර්මාන්තයේ සැපයුම් වක්‍රය අතර සම්බන්ධතාවයක් පවතින්නේද යන්න සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 04)

V. (අ) පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයකට අදාළ නිෂ්පාදන ආයතන වල ඉල්ලුම් (අයහාර) හා පිරිවැය තත්වයන් පහත දැක්වේ.

රූප සටහන ඇසුරෙන් පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- 1) වෙළඳපල මිල රු:30 දී ආයතනය උපයන ලාභය හෝ අලාභය කොපමණද? (ලකුණු 01)
- 2) ආයතනය නිෂ්පාදනය අත් හිටුවීමට තීරණය කරන්නේ කවර මිලකදීද? (ලකුණු 01)
- 3) සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය (AFC) රු:10/= ක් වන නිමවුම් මට්ටම කොපමණද? (ලකුණු 02)

(ආ) කතිපයාධිකාරී වෙළඳපලක් තුළට අළුත් ආයතනයක් ඇතුළුවීම වළක්වාලන ප්‍රධාන බාධක කවරේද? (ලකුණු 02)

05.

I. “ආර්ථික ප්‍රදේශය” යන්න නිර්වචනය කර එයට ඇතුළත් සංරචක 4 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 04)

II. පහත සඳහන් දෑ අතුරෙන් නිෂ්පාදන ඉමට ඇතුළත් වන සහ ඇතුළත් නොවන ගණුදෙනු හඳුනා ගන්න.

- (අ) තමන් පදිංචි වී සිටින තමන් සතු නිවාස වලින් ලබා දෙන නේවාසික සේවාව
- (ආ) වැටුප් ලබන සේවකයන් විසින් ඉටු කරනු ලබන ගෘහ සේවා හා පෞද්ගලික සේවා
- (ඇ) නිවැසියන්ගේ බඩු භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම.
- (ඉ) නිෂ්පාදකයන් විසින් රඳවාගෙන ඇති විශේෂිත තොරතුරු, ප්‍රවෘත්ති, පාරිසරික වැඩසටහන්, වික්‍රම සංගීතය
- (ඊ) තමන්ගේම අවසාන පාරිභෝජනය සඳහා නිෂ්පාදනය කොට තමන් වෙත රඳවා ගත් සියලු භාණ්ඩ
- (උ) පවුලේ වියපත් සාමාජිකයන්, ආබාධිතයන් සහ රෝගී අය රැක බලා ගැනීම. (ලකුණු 01 බැගින් 06ක්)

III. එක්තරා කල්පිත ආර්ථිකයක පහත දැක්වෙන තොරතුරු ඔබට සපයා ඇතැයි සිතන්න.

රුපියල් මිලියන

සේවක ආදායම	2000
ඉද්ධ විදේශ ප්‍රාථමික ආදායම	750
භාණ්ඩ හා සේවා මත අය කරන බදු - සහනාධාර	450
මිශ්‍ර ආදායම	800
ඉද්ධ මෙහෙයුම් අතිරික්තය	500
නිෂ්පාදනය මත වෙනත් බදු - සහනාධාර	200
ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන පාරිභෝජනය	300

මෙම දත්ත උපයෝගී කරගෙන පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (අ) මූලික මිල ගණන් අනුව සමස්ත එකතු කළ අගය
- (ආ) වෙළඳ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය
- (ඉ) දළ ජාතික ආදායම
- (ඊ) ජාතික ආදායම (ලකුණු 04)

IV. විවෘත ආර්ථිකයක් සම්බන්ධ තොරතුරු පහත දැක්වේ.(සියළුම සංඛ්‍යා රුපියල් මිලියන වලින්)

(පරිභෝජනය) $C=100+0.75Yd$

(ආයෝජනය) $I =250$

(රාජ්‍ය වියදම) $G =200$

(අපනයන) $X =60$

(ආනයන) $M =10$

(බදු) $T =200$

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ ඉතුරුම් ගුණය වන විට වැයකළ හැකි ආදායම් මට්ටම කොපමණද?
- (ආ) සමතුලිත ජාතික ආදායම ගණනය කරන්න.
- (ඇ) ආන්තික පාරිභෝජන නැමියාව (MPC) 0.75 ක් වූ සරල ආර්ථිකයක රුපියල් බිලියන 100 කින් ආයෝජන වියදම වැඩි වුවහොත් ගුණක ප්‍රතිඵලය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 06)

'ආ' කොටස

06.

- I. ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමනය ප්‍රස්ථාර සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- II. ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද? (ලකුණු 04)
- III. ප්‍රතිපත්තිමය පොලී අනුපාතිකවල වෙනස්වීම් මිල මට්ටම සහ නිමැවුම කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- IV. පහත දැක්වෙන්නේ එක්තරා වාණිජ බැංකුවක ශේෂ පත්‍රයකි.

වගකීම් (රු: මිලියන)		වත්කම් (රු: මිලියන)	
කැන්පතු	100,000	සංචිත	20,000
		සුරැකුම්පත්	30,000
		ණය	50,000
එකතුව	100,000	එකතුව	100,000

- (අ) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 10% ක් වේ නම් මෙම බැංකුවට අලුත් ණය උපරිම වශයෙන් කොතරම් ප්‍රමාණයක් ලබා දිය හැකිද? (ලකුණු 02)
- (ආ) මෙම අළුත් ණය සැපයීම හේතුවෙන් මුදල් සැපයුමට බලපෑමක් ඇති වේද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)
- V. 'ද්‍රවශීලතාවය' හා 'ද්‍රවශීලතාවරණය' යන්නෙන් එකම අර්ථයක් නිරූපණය වේද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

07.

- I. පොදු හාණ්ඩ හා පොදු නිව හාණ්ඩ (Public bads) අතර වෙනස කවරේද? (ලකුණු 04)
- II. නිදහස් වෙළඳපොලක් ධන බාහිරතා සහිත හාණ්ඩවල ඌණ නිෂ්පාදනයන් සඳහා සම්පත් බෙදා හරින්නේ මන්ද? ප්‍රස්ථාර සටහන් යොදා ගනිමින් පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- III. ශ්‍රී ලංකා රජයේ පුනරාවර්තන වියදමේ ප්‍රධාන සංරචක නම් කරන්න. (ලකුණු 04)
- IV. සැපයුම් ප්‍රවර්ධන ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස නියාමනහරණය වෙළඳපොල තරගකාරිත්වය වැඩි කිරීමට හේතු වේ. 'නියාමනහරණය' යන්න නිර්වචනය කර නියාමනහරණය ක්‍රියාමාර්ග නම් කරන්න. (ලකුණු 04)
- V. ආර්ථික වර්ගීකරණය යටතේ රාජ්‍ය අයවැය ලේඛනයක සරල ආකෘතිය දක්වන්න. (ලකුණු 04)

08.

- I. විදේශ වෙළඳාමෙන් රටකට ලබා ගත හැකි වාසි කවරේද? (ලකුණු 04)
- II. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා කැනඩාව තිරිඟු හා රෙදි නිෂ්පාදනයට අදාළ පිරිවැය දත්ත සමහරක් පහත සඳහන් වගුවේ දැක්වේ.

(නිමවුම් ඒකකයක ශ්‍රම පිරිවැය)

භාණ්ඩ වර්ගය	ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය	කැනඩාව
තිරිඟු	2	1
රෙදි	6	5

- (අ) රෙදි හා තිරිඟු නිෂ්පාදනයේ සාපේක්ෂ වාසියක් ඇත්තේ කුමන රටට ද? (ලකුණු 02)
- (ආ) රටවල් දෙකටම වාසිදායක අයුරින් විදේශ වෙළඳාමක් බිහි වීමට තිබිය යුතු වෙළඳාමේ හුවමාරු අනුපාතය කවරේද? (ලකුණු 02)
- III. විදේශ වෙළඳාම සීමා කරන තීරු බදු නොවන වෙළඳ බාධක කවරේද? (ලකුණු 04)
- IV. ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ ප්‍රාථමික ආදායම ගණනයේදී ඇතුළත් කරනු ලබන අයිතමයන් කවරේද? (ලකුණු 04)
- V. ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ විනිමය අනුපාත සිසුයෙන් ක්ෂය වීමට ලක් වීමක් මෑතකාලීන දත්ත පරීක්ෂා කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ. මෙවැනි තත්වයක් ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන වල තරගකාරිත්වයට බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

09.

- I. ආර්ථික වෘද්ධිය, ආර්ථික සංවර්ධනයෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේද? (ලකුණු 04)
- II. ආර්ථික වෘද්ධියේ ප්‍රතිලාභ 2 ක් සහ පිරිවැය 2 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 04)
- III. ප්‍රතිශීර්ෂ දළ ජාතික ආදායම මත අන්තර් ජාතිකව රටවල් වර්ග කෙරෙන්නේ කෙසේද? (ලකුණු 04)
- IV. ජාතික දරිද්‍රතා ඉම හා ජාත්‍යන්තර දරිද්‍රතා ඉම අතර වෙනස පහදන්න. (ලකුණු 04)
- V. ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාවය කෙරෙහි බලපා ඇති හේතු 4 ක් දක්වන්න (ලකුණු 04)

10.

- I. වියපත් ජනගහනය හමුවේ ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන අභියෝග කවරේද? (ලකුණු 05)
- II. නොවිධිමත් අංශයට ගැනෙන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ සංයුතියට ඇතුළත් වන කොටස් නම් කරන්න. (ලකුණු 05)
- III. ගෝලීය තරගකාරිත්ව දර්ශකයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්ය සාධනය විශ්ලේෂණය කිරීමේදී රටේ බාහිර තරගකාරිත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය තුළ ප්‍රමුඛ ප්‍රතිපත්ති 3 ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 05)
- IV. ඉහළ තරගකාරිත්ව දැනුම පදනම් කරගත් සමාජ වෙළඳපොල ආර්ථිකයක් තුළ ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ කේන්ද්‍ර ස්ථානය බවට පත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව 2017-2020 රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන යටතේ අපේක්ෂිත ඉලක්ක 4ක් දක්වන්න. (ලකුණු 05)
